

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Η Πρακτική Άσκηση (Π.Α.) περιλαμβάνει δέκα (10) μήνες πλήρους απασχόλησης σε δομές σχετικές με την πρόληψη και την θεραπεία των εξαρτήσεων. Τα πλαίσια πρακτικής άσκησης ορίζονται από τη Διεύθυνση του ΠΜΣ. Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του ΠΜΣ και ο συνεργαζόμενος φορέας επιλέγει τις δομές που διασφαλίζουν τα απαραίτητα κριτήρια πρακτικής άσκησης και εποπτείας των μεταπτυχιακών φοιτητών (Μ.Φ.), οι οποίες δίνονται στη συνέχεια στην διάθεση των Μ.Φ. για επιλογή.

Στόχοι

Οι στόχοι της Π.Α. αποσκοπούν στην ανάπτυξη των παρακάτω ικανοτήτων:

1. Κατανόηση και αφοσίωση στην επαγγελματική και κοινωνική ευθύνη, που διέπει το επάγγελμα του συμβούλου εξαρτήσεων όπως ορίζεται από τον κώδικα ηθικής και δεοντολογίας.
2. Ικανότητα ορθής αντίληψης των ανθρώπινων δυσκολιών.
3. Επίγνωση της ποικιλίας των παραγόντων- εσωτερικών και εξωτερικών- που ορίζουν την ανθρώπινη ταυτότητα και επηρεάζουν τη συμπεριφορά
4. Κατανόηση της προσωπικότητας και των προκαταλήψεων και της επίδρασής τους στην θεραπευτική/συμβουλευτική αλληλεπίδραση
5. Ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την διαπροσωπική αλληλεπίδραση, όπως: συστηματική παρατήρηση, συνέντευξη, αξιολόγηση, συμβουλευτική, προληπτικές και θεραπευτικές παρεμβάσεις.
6. Ικανότητα συμβολής στην γνώση και την εφαρμογή.

Διάρκεια / Χρόνος

Η Πρακτική Άσκηση των Μ.Φ. πραγματοποιείται την περίοδο από **1 Σεπτεμβρίου** μέχρι **30 Ιουνίου** του Β' έτους σπουδών.

Κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος οι εκπαιδευόμενοι θα συμμετέχουν σε παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται στην εκάστοτε δομή (π.χ.ατομική, οικογενειακή και ομαδική συμβουλευτική/θεραπεία, κοινοτικές παρεμβάσεις, προγράμματα πρόληψης και παρέμβασης, κλπ)

Συγκεκριμένα: Οι Μ.Φ. αναμένεται να συμπληρώσουν **1200 ώρες** άσκησης εκ των οποίων οι πρώτες (π.χ. Σεπτέμβρης ή/και Οκτώβρης ή κατά την κρίση του Επόπτη) θα διατεθούν για την εξοικείωση των ασκούμενων με τον φορέα Π.Α. (ενημέρωση για τη λειτουργία, τις διαδικασίες παροχής υπηρεσιών, παρατήρηση θεραπευτικών διαδικασιών, κλπ.) ενώ **130 ώρες** (εκ των 1200) θα διατεθούν σε άμεση κλινική επαφή με θεραπευόμενου/συμβουλευόμενου/ες.

Οι ασκούμενοι Μ.Φ. θα βρίσκονται στον φορέα άσκησης τους πέντε (5) ημέρες την εβδομάδα (Δευτέρα έως Παρασκευή), με ωράριο ίδιο με το ισχύον εκεί (6-7 ώρες/ημέρα). Μια από τις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας θα είναι αφιερωμένη στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας των Μ.Φ.. Η Π.Α. είναι υποχρεωτική, με δυνατότητα δικαιολογημένων απουσιών των

τεσσάρων (4) ημερών, για τις οποίες ειδοποιείται έγκαιρα τόσο ο/η επόπτης/τρια στο φορέα όσο και η Συντονίστρια της Π.Α. - γραπτώς από τους ίδιους τους Μ.Φ..

Καθήκοντα Μ.Φ.

Κατά την πρακτική τους εξάσκηση οι Μ.Φ. θα πρέπει:

1. Να αποκτήσουν την γνώση της δομής και των καθημερινών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το θεραπευτικό/συμβουλευτικό πλαίσιο και να συμμετέχουν πλήρως σ' αυτό.
2. Να εξοικειωθούν σε τεχνικές αξιολόγησης ώστε να μπορούν να ορίσουν και να εκτιμήσουν τις ανησυχίες των θεραπευόμενων/συμβουλευόμενων.
3. Να συνδιαμορφώνουν με τους θεραπευόμενους/συμβουλευόμενους τους στόχους της θεραπευτικής/συμβουλευτικής διεργασίας και να μπορούν να εκτιμήσουν αν οι στόχοι αυτοί έχουν επιτευχθεί.
4. Να επιδεικνύουν την γνώση τους στην χρήση των βασικών προληπτικών και θεραπευτικών παρεμβάσεων στις εξαρτήσεις
5. Να συνεργάζονται καλά με τους υπόλοιπους εργαζόμενους της Δομής σε διαπροσωπικό και ομαδικό επίπεδο.

Οι ασκούμενοι Μ.Φ. καταθέτουν ανά τρίμηνο στην Συντονίστρια της Π.Α.:

1. ένα εβδομαδιαίο ημερολόγιο πρακτικής με συνοπτική αναφορά σε ό,τι τους απασχόλησε κάθε ημέρα.
2. Εκθέσεις με τις συνεδρίες που πραγματοποιούν (LogBook)
3. μια τριμηνιαία αξιολόγηση της Π.Α.

Η παραπάνω πρακτική (περιγραφή της κάθε συνεδρίας) έχει σαν επιπλέον στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας για αυτοπαρατήρηση στους Μ.Φ..

Μετά τη λήξη της Π.Α. καταθέτουν στο ΠΜΣ:

1. Παρουσιολόγιο της Πρακτικής Άσκησης (υπογεγραμμένο από τον κλινικό επόπτη).
2. Έντυπο Αξιολόγησης του φοιτητή από τον επόπτη του χώρου πρακτικής (στην οποία θα αξιολογεί και την συνολικότερη παρουσία του Μ.Φ. στο πλαίσιο).

3. Έντυπο Αξιολόγησης του φοιτητή για την εμπειρία που αποκόμισε στις δομές/χώρους που παρακολούθησε.
4. Έκθεση Πεπραγμένων (ημερολόγιο δραστηριοτήτων στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης).
5. Φάκελο Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης (Portfolio) ο οποίος περιλαμβάνει:
  - i) την περιγραφή 2 κλινικών περιστατικών (client studies) και 2 εκθέσεων διαδικασίας (process reports) ή 2 Προληπτικών Προγραμμάτων (Σχεδιασμός και Εφαρμογή/αξιολόγηση) για όσους κάνουν την πρακτική τους σε Κέντρα Πρόληψης.
  - ii) Κλινικό LogBook (σύντομη περιγραφή του ιστορικού του κάθε θεραπευόμενου/συμβουλευόμενου ή ομάδας καθώς και την καταγραφή - σε 5 έως 10 σειρές - της κάθε συνεδρίας, τηρώντας πάντα τους κανόνες ανωνυμίας).

Οι Μ.Φ. θα καταθέτουν όλο το απαιτούμενο υλικό της Π.Α. στην Συντονίστρια της Π.Α. και θα συζητούν μαζί της τυχόν δυσκολίες/προβληματισμούς που μπορεί να προκύπτουν κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στις δομές.

Η Ε.Δ.Ε. έχει την εποπτεία και ευθύνη και κάνει την τελική αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης του κάθε φοιτητή.

Η αξιολόγηση χαρακτηρίζεται ως «Επιτυχής» ή «Ανεπιτυχής» με βάση τη συνέπεια του φοιτητή σε επίπεδο παρακολούθησης, την αξιολόγηση από τον επόπτη και την αξιολόγηση της Έκθεσης Πεπραγμένων αλλά και του Φακέλου Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης.

Εποπτεία

Στα πλαίσια της Πρακτικής Άσκησης, οι Μ.Φ. συμμετέχουν σε εσωτερική εποπτεία. Η εποπτεία των Μ.Φ. κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την υλοποίηση των παρεμβάσεων στις εξαρτήσεις, καθώς και για τη σύνδεση θεωρίας και πράξης. Παράλληλα, προφυλάσσεται η προσωπική και επαγγελματική τους ευημερία (εσωτερική ισορροπία) όσον αφορά τη σχέση και την εργασία με τους θεραπευόμενους/ συμβουλευόμενους αλλά και με κάθε πληθυσμό με το οποίο έρχονται σε επαφή, εξασφαλίζοντας έμμεσα την ποιότητα παροχής υπηρεσιών προς αυτούς. Αποκτούν με τον τρόπο αυτό μια πρώτη εμπειρία της θεραπευτικής - συμβουλευτικής σχέσης στις εξαρτήσεις.

Η εσωτερική εποπτεία γίνεται σε εβδομαδιαία βάση από τον κλινικό επόπτη (επαγγελματία ψυχολόγο, κοινωνικό λειτουργό, κλπ) που ορίζεται από το Πλαίσιο σε συνεργασία με το ΠΜΣ και είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση - υποστήριξη και εποπτεία του έργου των ασκούμενων Μ.Φ. στη διάρκεια της Π.Α. Ο/η ίδιος/α αφιερώνει μία ώρα την εβδομάδα για την εποπτεία του έργου τους, σε συστηματική βάση στο χώρο του φορέα. Οι Μ.Φ. προσκομίζουν στην εποπτεία τα ιστορικά, τις αναφορές από τις συνεδρίες και τα ημερολόγια, τα οποία συζητούν με τους επόπτες τους.

Τον συντονισμό της Π.Α. θα έχει η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του ΠΜΣ, η οποία θα συνεργάζεται (μέσω της Συντονίστριας ΠΑ) με τους κλινικούς επόπτες σε όλη τη διάρκεια της παραμονής των Μ.Φ. στις συνεργαζόμενες δομές (επικοινωνία και επισκέψεις).

Οι επόπτες διατηρούν συχνή επικοινωνία με την Συντονίστρια της Π.Α. ώστε να συζητούνται/προλαμβάνονται τυχόν δυσκολίες κατά την εκπόνηση της Π.Α. των μεταπτυχιακών φοιτητών και καταθέτουν κάθε τρίμηνο έντυπο αξιολόγησης για τον/την φοιτητή/φοιτήτρια.

Δεοντολογία

Οι ασκούμενοι Μ.Φ. δεσμεύονται στην τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας και απόλυτης εχεμύθειας σχετικά με τα περιστατικά και γενικότερα με ό,τι συμβαίνει στον φορέα πρακτικής τους. Επίσης ακολουθούν τις αρχές/οδηγίες ενημέρωσης των φακέλων των θεραπευόμενων/συμβουλευόμενων και επικοινωνίας με ενδιαφερόμενους ειδικούς και υπηρεσίες. Σε περίπτωση παραβίασης των δεοντολογικών κανόνων στην εκάστοτε δομή, οι κλινικοί επόπτες ενημερώνουν την Συντονίστρια της Π.Α., η οποία με τη σειρά της ενημερώνει την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του ΠΜΣ.

Η ΕΔΕ αποφασίζει επί της κυρώσεως αντίστοιχων επιπτώσεων μετά από επικοινωνία με τον μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια.